

Handläggare: Helena Schmidt
Telefon: 08-50828709

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-05-16 p 15

Redovisning av rapport "Kemikalier i byggvaror – tillsyn hos återförsäljare

Ett projekt i samarbete mellan Malmö, Göteborg och Stockholm

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten "Kemikalier i byggvaror – tillsyn hos återförsäljare"
2. Överlämna rapporten till Kemikalieinspektionen, Kretsloppsrådet, Boverket, branschorganisationerna Sveriges Bygg- och Järnhandlareförbund och Stockholms Byggmästarförening, samt besökta återförsäljare

Gunnar Söderholm
Förvaltningsdirektör

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningarna i Malmö, Göteborg och Stockholm samverkar inom kemikalieområdet, i första hand via gemensamma tillsynsaktiviteter. Under 2010 har tre olika tillsynsprojekt genomförts, samtliga med utgångspunkt från den europeiska kemikalielagstiftningen Reach (förordningen (EG) nr 1907/2006). I denna rapport redovisas resultaten från ett av dessa, nämligen ett tillsynsprojekt hos återförsäljare av byggvaror. 24 butiker besöktes varav 10 i Stockholm.

Den diffusa spridningen av kemikalier i samhället via varor är ett allt mer uppmärksammat problem. Byggvaror kan innehålla flera ämnen, t.ex. ftalater (mjukgörare) och bromerade flamskyddsmedel, med farliga egenskaper. Byggvaror säljs i stora volymer och byggs in för långa tider vilket innebär risk för betydande exponering.

Kemikalieinnehåll i varor är ett relativt oreglerat område och endast ett fåtal ämnen är förbjudna eller begränsade. Vissa regler om kemikalier i varor finns i Reach där en kandidatförteckning finns över särskilt farliga ämnen. Kandidatlistan innehåller för närvarande 46 ämnen. Ett informationskrav finns i Reach artikel 33 som innebär att den som säljer en vara måste informera sina kunder om varan innehåller ett ämne på kandidatförteckningen. Tillsynen har också stöd i miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Projektets huvudsakliga mål var att öka kunskapen om kemikalier i byggvaror hos butiker som säljer byggvaror, att undersöka butikernas rutiner för att uppfylla informationskravet i Reach och att ta reda på hur butikernas kemikaliearbete fungerar när det gäller varor. Inspektioner utfördes i butikerna och två varor valdes också ut per butik. Frågor ställdes om varornas kemikalieinnehåll.

Resultat

- 60 % av butikerna hade kunskaper om Reach, kandidatförteckningen och informationskravet. Kunskaperna fanns i högre utsträckning hos huvudkontor eller inköpsorganisationer. Butikernas kunskap är viktig för att kunderna ska få korrekt information om varornas kemikalieinnehåll. Projektet har medfört att butiker och huvudkontor har fått ökade kunskaper kring lagkrav, vilket lett till flera konkreta åtgärder samt ökat deras förutsättningar för ett bra kemikaliearbete.
- Svaren på våra frågor om de utvalda varorna visar att dokumentationen varierade kraftigt. Kemikalieinnehållet är sällan fullständigt specificerat. Butikernas förutsättningar att uppfylla informationskravet försvåras av att inga krav finns på hur kemikalieinnehållet i en vara ska redovisas. Våra frågor om de utvalda varorna har gjort att kemikaliefrågor har uppmärksamats hos huvudkontor och leverantörer. Butikerna har fått ökad förståelse för vad informationskravet innebär.
- Tilliten till leverantörerna är stor och de krav som ställs vid inköp följs sällan upp. Tillsyn av leverantörerna skulle behövas bland annat för att kontrollera hur de uppfyller informationskravet. Butiker som säljer till yrkesmässiga användare tycks ha kommit längre än de butiker som säljer till konsumenter när det gäller kemikaliekrav vid inköp.
- Branschorganisationerna informerar i dagsläget inte butikerna om miljöfrågor i någon stor utsträckning. De skulle kunna fylla en viktig funktion för att hjälpa butikerna med dessa frågor.

Resultaten var generellt likadana för de tre städerna.

Vi bedömer att tillsynsprojektet gav gott resultat och uppfyllde de huvudsakliga målen. Storstadssamarbetet innebär att såväl underlaget som genomslaget blir större samt att

administrationen blir effektivare. Särskilt värdefullt är samarbetet inom nya områden där stora behov finns av erfarenhetsutbyte och utveckling av arbetssätten. Samarbetet kommer att fortsätta under 2011 i form av fler gemensamma tillsynsprojekt.

Varutillsyn är ett prioriterat område i Kemikalieinspektionens ”Handlingsplan för giftfri vardag”. Varutillsynen behöver utvecklas genom att vi skaffar mer tillsynsvana och får tillsynsvägledning framför allt från Kemikalieinspektionen. De områden som behöver förbättras, t.ex. uppföljning av krav vid inköp, ska lyftas till Kemikalieinspektionen och branschorganisationer så att våra erfarenheter bidrar till fler förbättringar.

Rapporten har sammanställts av miljöförvaltningen i Stockholm.

Slut

Bilagor

1. Rapport ”Kemikalier i byggvaror – tillsyn hos återförsäljare”
2. Tabell med redovisning av resultat för besökta butiker i Stockholm